

Ρούσσοσ Βρανάς

Ο Πλάτων και ο Θερβάντες

Ο Πλάτων...

... και ο Θερβάντες είχαν βγει στους δρόμους μαζί με τους φοιτητές, στις ταραχές που είχαν συγκλονίσει πέρυσι τέτοιες μέρες την Ιταλία: φοιτητές και καθηγητές είχαν συμφωνήσει τότε στους τίτλους 20 βιβλίων που άξιζε να πάρει κανείς μαζί του στη μάχη. Ανάμεσά τους, εκτός από τον «Μόμπι Ντικ» και τον «Δον Κιχώτη», ξεχώριζαν η «Οδύσσεια» και η πλατωνική «Πολιτεία». Με τους τίτλους αυτής της παγκόσμιας πνευματικής κληρονομιάς ζωγραφισμένους πάνω σε πλακάτ, οι φοιτητές προσπάθησαν να προστατευτούν, όταν οι δυνάμεις καταστολής βάδισαν εναντίον τους. Έτσι συμπληρωνόταν μια αλληγορική εικόνα για την κατάσταση της παιδείας στα χρόνια της λιτότητας.

Το «Μπλοκ...

... των βιβλίων», όπως ονομάστηκε, εμφανίστηκε αργότερα και στο Λονδίνο, όταν φοιτητές και δημόσιοι υπάλληλοι διαδήλωναν εναντίον της αύξησης των διδάκτρων. Οι πατεράδες αυτής της εξεγερμένης γενιάς των φοιτητών μάταια θα αναζητήσουν σήμερα στα συνθήματά τους ομοιότητες με το 1968, όταν είχαν εξεγερθεί οι ίδιοι κατά της αλλοτρίωσης

των ανθρώπων σε μια καλοζωισμένη κοινωνία. Οι φοιτητικές κινητοποιήσεις των τελευταίων δύο ετών μοιάζουν πιο πολύ με άγριες απεργίες ή με καταλήψεις εργοστασίων. «Η εμπορευματοποίηση και η ακρίβεια της παιδείας, η έλλειψη ευκαιριών εργασίας μετά τις σπουδές, το αυξανόμενο κόστος ζωής και στέγασης», γράφουν η Κλερ Σόλομον και η Τάνια Παλμιέρι στο βιβλίο τους «Οι νέες φοιτητικές εξεγέρσεις», «αναγκάζουν τους νέους να σπρώχνονται στις ουρές των γραφείων εργασίας και να μένουν με τους γονείς τους περισσότερο και με λιγότερο οικογενειακό εισόδημα». Οι μεταρρυθμίσεις στα πανεπιστήμια «ασκούν πιέσεις στους καθηγητές να αυξήσουν την παραγωγικότητα» και αξιολογούν την ακαδημαϊκή ζωή ως «σχέση εισροών και εκροών» που στοχεύουν στη «μεγιστοποίηση της ικανοποίησης του πελάτη». Δεν πρόκειται πια για πανεπιστήμια όπως τα ξέραμε, με καθηγητές που απαιτούσαν από τους φοιτητές να είναι πρωτίστως «σπουδαστές», αλλά για ιδρύματα μιας υποβαθμισμένης παιδαγωγικής, μηχανοστάσια εργοστασίων που παράγουν προσωρινά εργαζόμενους και κατακερματίζουν την παραγωγή γνώσης, ενισχύοντας και εξειδικεύοντας τα επί μέρους εις βάρος του συνόλου.

Οι γονείς...

... των εξεγερμένων φοιτητών, όσοι από αυτούς δεν δυσανασχετούν, μπορεί να βλέπουν σήμερα τους αγώνες τους με κάποια νοσταλγία (αν μάλιστα θυμούνται τους στίχους του Μικ Τζάγκερ στο «Street fighting man»). Όμως, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά τους είναι διαφορετικά: από τη μια μεριά οι οικονομικές πιέσεις σε όλες τις βαθμίδες της παιδείας και από την άλλη ο ξεπεσμός της κοινωνικής αξίας της παιδείας, καθώς η λιτότητα φράζει τον δρόμο των πτυχιούχων προς την εργασία. «Ένα πτυχίο δεν αξίζει σήμερα παραπάνω από μια μετοχή της Τζένεραλ Μότορς», έγραφε ένα σύνθημα των εξεγερμένων φοιτητών της Καλιφόρνιας.

Και μια προκήρυξη...

... βρετανών φοιτητών και καθηγητών περιέγραφε ταυτόχρονα την ουσία της παιδείας, αλλά και τα όπλα του αγώνα για την υπεράσπισή της από τη βαρβαρότητα: «Τα όπλα μας

είναι τα βιβλία μας. Με αυτά διδάσκουμε, διδασκόμαστε, παίζουμε, δημιουργούμε και ερωτευόμαστε. Και με αυτά αγωνιζόμαστε».

Πηγή: Εφημερίδα Τα Νέα, 05/09/2011

<http://www.tanea.gr/kosmos/article/?aid=4654371>

Αναδημοσίευση: www.e-keimena.gr